

Využití školních zahrad a pozemků - praktická ekologie

Ing. Václav Kugler

lesní inženýr se zálibou v botanice
předseda Správní rady, ENVIRA,
o.p.s.

fundraiser, poradce a projektový
konzultant

kugler@toulcuvdvur.cz; 608 658 320

Cíle setkání:

- a) Seznámit pedagogy s možnostmi využití školních zahrad
- b) Dát praktický návod jak vytvořit projekt zahrady
- c) Inspirovat k zakládání a obnově zahrad
- d) Ukázat cestu k financování projektů prostřednictvím jasného záměru využití pozemku

Pošlete prosím do chatu písmenko (či písmenka) – co Vás zajímá nejvíce

Jak a proč musíme nejdříve určit, komu a k čemu bude zahrada sloužit...

- a) pokud bude mít naše činnost plán a strategii, patrně se dříve či později podaří dosáhnout výsledků
- b) stejný prostor nemusí vyhovět všem cílovým skupinám, klademe-li na něj různé nároky (příklady nesouladu)
- c) výuková funkce x volný čas
- d) předškoláci x školáci
- e) zapojení komunity a otevřený prostor
- f) zvířata

Proč zahradu řešit?

- a) Jen venku získají děti vztah k venkovnímu prostředí
- b) Je potřeba aby si na vše mohli sáhnout
- c) Potřebujeme fyzickou práci
- d) Vztah k zemi a zemědělství
- e) Vztah k řemeslům
- f) Společný prostor – otevřeme školu světu
- g) Máte další nápady? Napište je do chatu...

Čím vším lze zahradu obohatit...

Biodiverzita, mikroorganismy, organická hmota v půdě,
hospodaření s odpadem

Čím vším lze zahradu obohatit...

Lepší přístupnost, zvýraznění, odolnější zvířatům, posezení na okraji, české bylinky, české druhy rostlin

Čím vším lze zahradu obohatit...

Při velké návštěvnosti zásadní, různé materiály, recyklace

Čím vším lze zahradu obohatit...

Vzdělávací prvky, dle zaměření školy, výstupy školních projektů

Čím vším lze zahradu obohatit...

Smyslové hrátky

Čím vším lze zahradu obohatit...

Pece (keramika, chleba), vzdělávací prvky, hřiště, pískoviště, sítě na lezení, didaktické prvky OZE

Rostliny a živočichové v zahradě

Původní české dřeviny, léčivky, vazba na biologické cykly živočichů,
cenově nenáročné

Rostliny a živočichové v zahradě

Lákáme další živočichy, ještěrky, ježky, brouky

Rostliny a živočichové v zahradě

Význam hmyzu, praktické využití, včelaření,
hnízdíště pro různé druhy hmyzu

Rostliny a živočichové v zahradě

Ptačí budky a krmítka

SEV Toulcův dvůr

Středisko ekologické výchovy od roku 1994

Areál o rozloze 10 ha

Venkovní prostor plní řadu funkcí (krajinotvorná, ochrana biotopů, výuková, ovocnářství, zemědělství)

Veškeré možné prvky

Ukázková farma Noemova archa

Nákladná údržba

Téměř nemožná obnova inventáře

Komplexní možnosti financování z grantů díky řadě funkcí

Otevřený denně veřejnosti se všemi důsledky

Nesmírně oblíbené místo pro vycházky

40 000 návštěvníků ročně

MŠ Semínko

Členská organizace Toulcova dvora

Neveřejná zahrada 1020 m²

Řada specifických prvků pro malé děti (pískoviště, týpí, vodní prvek, houpačky)

Návaznost na ŠVP prostřednictvím EVVO

Jednouúčelovost

Jediná možnost financování – podpora EVVO

Zdroje – DBU, HMP, SFŽP

Ekonomika projektu zahrady (Projekt SEV TD pro ZŠ Jiřího z Lobkovicz)

Náklad	j./ks.	Cena materiál	Cena práce
Úpravy terénu - bagrování a rozhrnování nové zeminy, hutnění	1 hod/2 dny	36 400,00	
Odvoz betonu, sutě a nekvalitní zeminy	1 kontejner/15	25 000,00	
Skládka sutě a zeminy	m3/200	75 000,00	
Nová zemina	m3/200	59 000,00	
Nová zemina nakládka		10 000,00	
Nová zemina doprava	m3	20 000,00	
Koordinace, stavební dozor, objednávky, kontrola.	80 hod		21 600,00
Pískoviště (průměr 6m) - písek	8,5m3	7 800,00	
Pískoviště (průměr 6m) - obruba (trámy nebo kulatina)	25m	13 000,00	4 420,00
Založení trávníku - výsev+ osivo	m2	14 625,00	1 560,00
Doprava zařízení, sadby, herních prvků	10 cest á 20 km za 10 kč/km		2 600,00
Výsadba ovocných stromů	1 strom - cena/5	1 625,00	1 040,00
Výsadba živého plotu	sazenice střední/50	1 625,00	1 040,00
Přenosná sprcha + dlažba	1ks	6 500,00	3 900,00
Altán - tesařské práce, stoly a lavice pro 30 dětí		80 000,00	
Altán - krytina pokrývačské práce		10 400,00	1 560,00
Přesun vstupní branky		6 500,00	
Žákovský záhon (1,5x 3 m) - obrubníky	1 záhon/3ks	46 600,00	11 700,00
Žákovský záhon (1,5x 3 m) - zahradnický substrát	m3/6m3	9 360,00	
Bylinkový záhon - příprava záhonu (0,75x10 m) - obrubníky	1x	10 400,00	3 900,00
Bylinkový záhon - příprava záhonu (0,75x10 m) - substrát	m3/3	1 170,00	1 040,00
Bylinkový záhon - sadba bylinek	sazenice/100 á 25	3 250,00	1 040,00
Dřevěný domeček 2x3x2m sedlová střecha, bobrovka	1ks	32 500,00	
Chodníček do půli zahrady 20x1m dub	m2/20	32 500,00	
Koordinace, stavební dozor, objednávky, kontrola.	80 hod		20 600,00
CELKEM BEZ DPH		503 255,00	76 000,00

Financování projektů zahrad

Podle účelu lze hledat zdroje financování

Zahrada může být prostředkem nějakého záměru

Nemusíme tedy hledat finance „na zahradu“

Můžeme hledat finance na cokoli k čemu zahradu potřebujeme

Dotací je neuvěřitelné množství

Příklad: „Kolovratský Envirokoutek“ – projekt venkovní učebny s přesahem do obecní komunity

Příklad: „Zahrada MŠ Semínko – příklad dobré praxe EVVO“ – školní zahrada pro ekovýchovu

Příklad: „Areál SEV Toulcův dvůr“

- ochrana biodiverzity,

- výuková farma,

- Záchova genofondu původních českých plemen hospodářských zvířat

- záchova genofondu původních ovocných dřevin,

- ekovýchovní areál,

- včelaření ve velkoměstě,

- ukázkové zemědělské plochy